

HET V OLKS BELA NG

LIBERAAL VLAAMS TIJDSCHRIFT
WWW.HETVOLKSBELANG.BE

Nr 10 • December 2023
Jaargang 144 • maandblad

In dit nummer

EDITORIAAL

Duivelse coalitie / 2

LIBERAS

Librado, voor het nieuws / 3

LVV LOKAAL

Bruno Steegen / 4

NOORDERBUREN

Peilingen waren goed fout! / 6

BUITENLAND

Finland versus Moskou / 8

BOEK VAN DE MAAND

Het boek van Alexander De Croo / 10

LVV

Veiligheid als fundamenteel liberalis-
tisch principe / 12

*“Een goed eindejaar en
een voorspoedig 2024”*

Op **dinsdag 23 januari 2024** blaast het **LVV** verzamelen in **De Warande** te Brussel voor een 'netwerkmoment onder gelijkgezinden'. Op de vooravond van ongetwijfeld een historisch verkiezingsjaar en een belangrijk moment voor de liberalen in Vlaanderen, geven Vlaams minister **Gwendolyn Rutten** en LVV-voorzitter **Maarten De Bousser** hun inzichten mee. Deuren open om 18u30; begin van de toespraken **stipt om 19 uur**.

Inschrijven VERPLICHT: via info@hetlvv.be

LVV lokaal

Bruno Steegen (Bilzen)

Tweede in onze reeks interviews met lokale mandatarissen is Bruno Steegen, de burgemeester van de stad Bilzen. Met de aankomende fusie tussen Bilzen en Hoeselt en de eeuwige burgemeestersstrijd met Johan Sauwens kondigt 2024 zich voor Bruno Steegen aan als een cruciaal jaar. Een interview van LVV-bestuurslid Philippe Nys.

Lees blz. 4. »

voorwoord door Bert Cornelis

Duivelse coalitie

De Nederlandse verkiezingen hebben voor een grote verrassing gezorgd: de PVV van Geert Wilders ging naar een onverwachte overwinning. Of dit ook tot regeringsdeelname zal leiden, en tot de aanstelling van Wilders als minister-president is maar zeer de vraag. De VVD trok zich al de dag na de verkiezingen terug en wou enkel van uit de oppositie 'gedoogsteun' leveren aan een kabinet-Wilders. De nieuwe partij NSC van Pieter Omtzigt legde dan weer duidelijke voorwaarden aan Wilders op om met hem te onderhandelen. Het feit dat Wilders de Koran wil verbieden, was toch wat verregaand voor Omtzigt. De kans dat er een regering-Wilders komt, is zeer klein. De onderhandelaars zullen eerst een verplicht dansje doen met de man met het Mozartkapsel en vervolgens bijvoorbeeld bij Frans Timmermans (PvdA-GroenLinks) uitkomen als minister-president. De reden ligt voor de hand en is samengevat in de vraag: kan Nederland het zich op het internationale en Europese toneel veroorloven om met Wilders als regeringsleider uit te pakken?

Verplicht nummertje

In Vlaanderen stevenen we af op dezelfde vraag: is een coalitie tussen de N-VA en het Vlaams Belang Europees en internationaal wel aanvaardbaar? Als we de recente peilingen mogen geloven, is een meerderheid met deze twee partijen niet langer uitgesloten. Indien na de verkiezingen van zondag 9 juni 2024 zo'n 'duivelse coalitie' echt mogelijk zal zijn, is het nog maar de vraag of er ook echt een Vlaamse regering De Wever-Van Grieken komt.

N-VA zal zeker onderhandelingen aanknopen met het Vlaams Belang. Die twee partijen voerden in 2019 ook al gesprekken voor de vorming van de Vlaamse regering. En vergeet niet dat het Vlaams Belang toen zelfs op het Paleis werden ontvangen. Na een verplicht nummertje zal Bart De Wever uiteindelijk niet de Rubicon oversteken en met hangende pootjes opnieuw naar de andere partijen lopen.

Er zal dan, vooral langs de kant van het Vlaams Belang, luid geschreeuwd worden dat de keuze van de kiezer niet is gerespecteerd. Vooreerst, wie net 50 procent van de stemmen behaalt, heeft ook nog de 50 andere procenten tegen zich. Bovendien sluiten de standpunten van het Vlaams Belang helemaal niet aan bij wat de 'gemiddelde Vlaming' denkt, zoals Vlaams Belang-voorzitter Tom Van Grieken altijd graag beweert. Het probleem ligt natuurlijk bij het ongenoegen van die gemiddelde Vlaming over de politiek van de huidige meerderheidspartijen. Ze bakken er volgens hem niets van en die misnoegde Vlaming loopt uit protest dan maar naar de extremen. De partijen, die in de peilingen klappen krijgen, hebben nog tot verkiezingsdag 9 juni 2024 om daar iets aan te doen.

In de media gaan er stemmen op om het Vlaams Belang toch maar eens te laten regeren. "We zullen dan gauw zien of ze al dan niet kunnen besturen." Dat is een bijzonder gevaarlijke piste. Wie eens de macht heeft, kan immers de democratische spelregels naar zijn hand zetten om de democratie zelf te ondermijnen.

Wegkijken

Moeten we beducht zijn voor zo'n 'duivelse coalitie' met wolven in schapenvacht nadat we uit het verleden weten tot wat dit kan leiden? Zeker. Ik woonde recent de

voorstelling bij van het boek van Christophe Busch, de gewezen directeur van de Dossin-kazerne, en huidig directeur van het gerenommeerde Hannah Arendt-instituut. In zijn buitengewoon indrukwekkend boek 'De duivel in elk van ons', het resultaat van dertig jaar wetenschappelijk onderzoek, ontwikkelt Busch de stelling dat er in elke mens wel een potentiële kampbewaker van Auschwitz schuilt. Hij omschrijft het kwaad als het resultaat van een complex samenspel van factoren en actoren dat het destructieve potentieel in de mens kan losweken, met extremistische partijen als ultieme aanjager.

Een ander fenomeen dat Busch beschrijft, is het weggijken van de problemen. Duitsers keken weg van de gruwel van het extremisme die zich rondom hen voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog voltrok. Hannah Arendt omschreef het zo: "Om het kwaad te laten gedijen, heb je niet alleen daders nodig, maar bovenal veel mensen die bereid zijn om weg te kijken van het geweld. De redenen daarvoor kunnen talrijk zijn: angst, comfort, onduidelijkheid, ongemak, opportuniteiten..."

Wie dus weggijkt van de problemen die tot een 'duivelse coalitie' zouden kunnen leiden, vergist zich.

De 'duivelse coalitie' is ten slotte een waarschuwing om niet in hun "voor- of tegen-logica" te stappen: wie niet met mij is, is tegen mij. Extreme partijen verkopen "eenvoudige" voor- en tegenoplossingen voor de politieke problemen van vandaag. Dat is gezichtsbedrog. Om het met de woorden van

Christophe Busch te zeggen: "Als je niet kiest voor een kamp, dan plaatst je dat meteen in het andere kamp. Het midden, de ruimte voor onderzoeken en tot verbinding komen, is vandaag weggesmolten. In het krimpende midden schiet enkel nog ruimte over voor de zondebok als rol."

Christophe Busch, De duivel in elk van ons. Van Holocaust tot terrorisme: hoe gewone mensen in staat zijn tot buitengewoon kwaad, Borgerhoff&Lamberigts, Gent, 2023, 39,99 euro, 862 blz.

Librado, voor het nieuws

door Florian Van de Walle,
Liberas

Het televisielandschap werd vanaf het begin in 1953 overheerst door een staatsmonopolie. Slechts in beperkte mate werden er gastuitzendingen door derden toegelaten. Daar kwam verandering in vanaf 1980. De verschillende politieke partijen kregen toen het recht om in afgebakende uitzendblokken hun eigen programma's te maken. Librado was de liberale omroepvereniging en maakte TV van 1981 tot 2001.

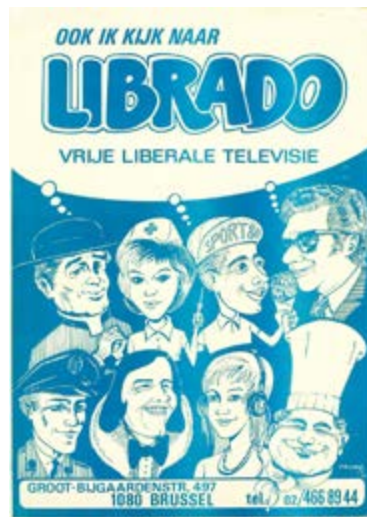
De naam Librado (Liberale Radio- en Televisieomroep) gaat al terug tot in de jaren dertig. Al voor de Tweede Wereldoorlog kregen ideologisch verankerde omroepverenigingen het recht op zendtijd op het NIR (Nationaal Instituut Radio-omroep, voorloper van de huidige VRT). Na de oorlog werd de positie van de omroepverenigingen sterk afgezwakt en konden de zuilen enkel in beperkte mate een beroep doen op gastprogramma's. Het was het Liberaal Vlaams Verbond (LVV), onder de Stichting Arthur Vanderpoorten, die van 1955 tot 1974 het gastprogramma 'De Liberale Gedachte en Actie' verzorgde.

Het BRT-monopolie

De beperkte zendtijd voor derden was een doorn in het oog voor liberalen. Meer dan eens werd de BRT ook op de vingers getikt voor partijdige berichtgeving (de TV te links en de radio te katholiek). Daarnaast voelde men aan dat de kwaliteit van de programma's te laag was. Veel kijkers keken naar de Nederlandse televisie waar men een systeem van private omroepverenigingen had. Het antwoord op al deze tekortkomingen was voor de liberalen evident: doorbreek het BRT-monopolie. Op die manier krijg je concurrentie waardoor automatisch de programmatie naar een hoger niveau wordt getild. In de jaren zeventig waren vooral Frans Grootjans en Albert Maertens belangrijke figuren die op dit thema drukten.

Begin jaren tachtig begon ook Dirk Verhofstadt op het debat te wegen. In zijn boek 'Het einde van het BRT-monopolie' (1982) geeft

hij twee mogelijkheden om het monopolie te breken. Ten eerste pleitte hij voor een Nederlands model met uitbreiding van de zendgemachtigden. Ten tweede was hij voorstander van het oprichten van een tweede zender in handen van de geschreven pers. Onder de

gemeenschapsministers van Cultuur Karel Poma (1981-1985) en Patrick Dewael (1985-1989) werden veel van de liberale ideeën uit de jaren zeventig omgezet in praktijk, namelijk uitbreiding omroepverenigingen, vrije radio, etherreclame en een commerciële zender.

Librado, een vrije stem

In 1980 trad er nieuw BRT-decreet in voege. Dit decreet maakte de eerste omroepverenigingen mogelijk sinds de Tweede Wereldoorlog. Het systeem van gastprogramma's werd verdrongen door een regeling waarbij derden

een geheel eigen programmatie mochten voorzien. In 1980 ging men van start met Librado. De naam verwijst uiteraard naar het verleden, maar het was er alles behalve een stoffige bedoening. Dirk Verhofstadt werd de eerste producer (vanaf 1989 Adriën De Vos). Met een klein team slaagden ze er in om aantrekkelijke TV te maken. Terwijl bij de gastprogramma's de inhoud toch eerder leek te liggen op de zwaardere ideologische hangijzers, was er op Librado meer ruimte voor amusements-TV. Er werden uiteraard nog steeds duidingsprogramma's gemaakt die een liberale visie op de actualiteit toelichtten. Daarnaast kwamen er ook amusementprogramma's. Zo was er onder andere een automagazine (Turbo) en een muziekblok (Special). Librado haalde op die manier zeer goede kijkcijfers ten opzichte van de andere uitzendingen door derden.

Vanaf de jaren negentig begon de interesse in de uitzendingen van politieke derden af te nemen. De belangrijkste reden hiervoor is de komst van de eerste commerciële TV-zender in Vlaanderen, VTM. Het grote succes van deze zender betekende dat het oorspronkelijke doel van de omroepverenigingen - een staatsonafhankelijke stem op de TV - uitgespeeld raakte. In 2001 besliste men dan ook om de uitzendingen voor politieke derden af te schaffen (levensbeschouwelijke derden hebben nog steeds zendtijd). Vanaf 2002 beheert Liberis het archief van Librado. Sinds kort werd zowel het papierens als het videoarchief ontsloten op de website www.liberis.eu.

Bruno Steegen (burgemeester van Bilzen)

“Open Vld is vandaag te veel mossel noch vis”

door Philippe Nys,
LVV-bestuurslid

Bruno Steegen (57) is advocaat, voormalig parlementslid en vandaag burgemeester van Bilzen. Met de aankomende fusie tussen Bilzen en Hoeselt en de eeuwige burgemeestersstrijd met Johan Sauwens kondigt 2024 zich ook voor Bruno Steegen aan als een cruciaal jaar. Tijd voor een gesprek over zijn politieke microbe, Bilzen... en de toekomst van Open Vld.

Het Volksbelang: laten we terugkeren naar de basis: hoe is uw politiek engagement gestart?

Bruno Steegen: “In 1988 vroeg Johan Sauwens mij op te komen met zijn lokaal project ‘Vernieuwing’. Ik was toen als 22-jarige gast nog bezig met mijn studies Rechten, maar je zag toen al bij de Volksunie wat je nu ook bij Open Vld ziet: lokale sterkhouders die, mede door een zwakkere nationale partijtendens, vaak hun eigen lokaal project uitbouwen dat breder gaat dan de nationale partij. Dat sprak me wel

“We moeten wat meer VVD zijn. Ik mis scherpte in de partijlijn.”

aan, en ik was meteen verkozen vanaf de 9e plaats en ben sindsdien steeds politiek actief geweest in Bilzen. Schepen, waarnemend burgemeester, oppositieleider: we hebben het allemaal gezien. Vandaag heb ik de eer al enkele jaren burgemeester te mogen zijn.”

Opvallend: zowat alle grote kopstukken uit de politiek van Bilzen hebben wortels in de Volksunie.

“Juist. Zowel Johan Sauwens, Frieda Brepoels als ik hebben wortels in de Volksunie. Dat valt deels sociologisch te verklaren. Bilzen is historisch een Vlaamsgezinde (katholieke) stad. Lokaal was het project echter breder. Doordat doorheen de jaren de Volksunie op nationaal vlak uit elkaar viel, was een lokale herverkaveling quasi onvermijdelijk. Zeker achteraf bekeken. Samen met Ed Somers heb ik in de daaropvolgende jaren een sterke tandem gevormd om de lokale VLD in Bilzen verder uit te bouwen. Die stap voelde natuurlijk aan omdat ik steeds bekend stond als een ondernemersgezinde liberaal die ook in Bilzen als schepen voor lokale economie veel zuurstof gaf aan onze zelfstandigen.”

Het was het sociaaleconomische dat je aantrok bij de liberalen?

“Absoluut. Dat is en blijft onze corebusiness. Ik heb er steeds aan gehouden zelf de portefeuille lokale economie te beheren, ook als burgemeester vandaag. Zo behoud ik een link met de actieve Bilzense

Burgemeester van Bilzen, Bruno Steegen: “Een liberale partij kan nationaal geen brede volkspartij zijn en moet dat ook niet willen ambiëren.”

“Open Vld moet vervellen tot opnieuw een authentieke liberale partij.”

gemeenschap. Bilzen is een van de steden met de laagste leegstandspercentages en een bruisende handelskern met veel succesvolle zelfstandigheden. Ook nationaal zou dat de focus moeten zijn. Hoewel we successen als de verhoging van het zelfstandigenpensioen, de verlaging van de vennootschapsbelasting of de flexi-jobs op onze naam hebben staan, spelen we onvoldoende de liberale sociaaleconomische kaart uit. Om de vergelijking te maken met Nederland: we moeten wat meer VVD zijn. Ik mis scherpheid in de partijlijn.”

Hoe komt het dat we nationaal in het defensief zitten?

“Aan de basis ligt de ambitie van 20 jaar geleden, onder het voorzitterschap van Karel De Gucht, om de VLD te laten uitgroeien tot een brede volkspartij. Hierdoor verwaterde het nationale DNA van de partij. Ik heb dat nationaal ook gezien toen ik als 1e opvolger van Patrick (Dewael, nvdr.) in het parlement kwam: er was onvoldoende rechtlijnigheid. Een liberale partij kan nationaal geen brede volkspartij zijn en moet dat ook niet willen ambiëren. Dat zie je ook in de rest van Europa. Hierdoor lieten we rechts een gat gevallen. Daarenboven zitten we veel te lang in de regering. We zijn te veel mossel noch vis geworden. We kunnen onvoldoende helder uitleggen in vijf minuten waar onze partij voor staat en waarom een stem op Open Vld nodig is. Juni '24

wordt de laatste verkiezing van Open Vld in zijn huidige vorm.”

Nochtans is er plaats voor een liberale partij in Vlaanderen zou ik denken?

“Zeker en vast, en dat is de basis waarop de partij zich in de toekomst moet heruitvinden. We moeten alle ‘blauwe’ liberalen verzamelen rond een nieuw, scherp, helder project. Iedereen die zich kan vinden in een centrumrechts verhaal met liberale economische accenten moeten we terug rond een nieuwe liberale partij in Vlaanderen verzamelen. Open Vld moet in de komende jaren vervellen tot opnieuw een authentieke liberale partij.”

Hoe ‘Vlaams’ moet een liberale partij voor u nog zijn?

“De complexiteit van onze staatsstructuur is hopeloos toegenomen met politieke structuren die elkaar vandaag tegenwerken. Een vereenvoudiging dringt zich op. Ofwel door verder door te schuiven richting Vlaanderen ofwel door juist de omgekeerde beweging te maken. De gemengde situatie van vandaag is niet lang houdbaar meer. Duidelijk afspreken wat we federaal doen, wat we Vlaams doen. Niet de versnippering van vandaag. Maar waar ik vroeger sneller een klassiek ‘Vlaams’ antwoord zou gegeven hebben, ben ik daarin geëvolueerd. Zowel als advocaat als lokaal bestuurder moet ik vaststellen dat de Vlaamse wetgeving nóg slechter is dan de federale. Kijk naar de milieuwetgeving of onze ruimtelijke ordening. Het Vlaams bestuur is uitgemond in overdreven regulitis.”

Terug naar het lokale. Hoe komt het dat we lokaal wel nog succesvol zijn?

Lokaal staan we inderdaad nog overeind. Kijk alleen maar naar de verschillende burgemeesters die we hier in Limburg hebben. Absolute meerderheden in Hechtel-Eksel en Zonhoven, sterke scores in Maaseik, Dilsen-Stokkem, Lanaken, Bilzen en zovele anderen. Vaak zijn het sterke bestuurders die dat combineren met een brede vertakking in hun stad of gemeente.

Is het een bewuste keuze dat je lokaal onder een andere naam opkomt? Elsie Sierens, burgemeester van Destelbergen, zegt

bijvoorbeeld expliciet Open Vld te behouden en dat lokaal te zien als keurmerk.

Ja, dat is een bewuste keuze. Vorige keer zijn wij opgekomen als ‘Beter Bilzen’, deze keer zal het zijn als Team Burgemeester. Deze naam leek ons ideaal gegeven het feit dat we gaan fuseren met Hoeselt en ook daar de burgemeester leveren. Zo maken we een project dat oproept om de huidige ploeg te laten continueren en helpt het ons om de burgemeestersfactor uit te spelen. De reden om niet als Open Vld op te komen vloeit dan ook in de eerste plaats voort uit die lokale focus en context. Al geef ik grif toe dat momenteel in een Vlaamse, katholieke stad als Bilzen het merk Open Vld anders gepercipieerd wordt als in Destelbergen, dat toch van oudsher meer liberaal is in de blauwe rand rond Gent.

Je spreekt van de fusie Bilzen-Hoeselt. Hoe verloopt het fusieproces verder in de komende jaren: blijven we bij de weg van de vrijwilligheid of moeten we naar een verplichte fusieronde?

Ik vind dat we nu moeten verplichten. Het verschil in bestuurskracht is gewoon te groot. Je vindt ook gewoon te weinig personeel. De enige reden dat velen niet fusioneren heeft met het opgeven van politieke mandaten te maken. Daarom ook knap dat Hoeselt uiteindelijk wel de stap heeft durven zetten. We moeten echt naar een Scandinavisch model: grotere lokale besturen met meer bevoegdheden. Bilzen-Hoeselt geeft alvast het voorbeeld (lacht)!

Bruno, vanuit het LVV alle succes voor een succesvol 2024! Dank voor je tijd.

Na de Nederlandse verkiezingen

Peilingen waren goed fout!

door prof.
Herman
Matthijs

Op 22 november trok het Nederlandse kiezersvolk naar de stembus om 150 nieuwe leden te verkiezen voor de Tweede Kamer. Dat was allemaal een gevolg van de val van de regering Rutte IV, met de rechts-liberale VVD, de linksliberalen van D'66, het christendemocratische CDA en Christen Unie. De verkiezingsuitslag voorspelt niet veel goeds en wellicht een lange formatie want de PVV van Geert Wilders verdubbelde zowat het aantal kamerzetels. En daar hadden de peilingen niet op gerekend!

Het kabinet van Rutte had maar een krappe meerderheid in de Tweede kamer met 77 zetels op 150. Sinds 10 januari 2022 was dit kabinet Rutte IV een verderzetting van Rutte III. Want na de verkiezingen van maart 2021 heeft men er negen maanden over gedaan om tot het besluit te komen, dat het dan toch maar beter zou zijn om met dezelfde vier politieke partijen verder te doen.

Asielcrisis

Desalniettemin was de sfeer tussen deze vier partijen nooit optimaal en op 7 juli 2023 ging het kabinet in lopende zaken als gevolg van het asiel- en migratiedossier. De VVD, en deels ook het CDA, wou hardere maatregelen nemen tegen de asielstroom, die al jaren zorgt voor hoog oplopende spanningen in de Nederlandse politiek en de brede samenleving. Maar de Christen Unie en D'66 wilden daar niet van weten. Het resultaat was dat de regering haar ontslag aanbood en er nieuwe verkiezingen werden uitgeschreven.

Campagne

Na de zomer veranderde er aardig wat in het personeel dat de campagne moest

leiden. Rutte hield het zelf voor bekeken en daarmee lag plotseling alles open in een land waar, sinds 2010, zowat alles rond hem draaide. Verrassing alom bij de VVD toen Dilan Yesilgoz de lijst ging trekken. Men nam aan dat zij, als minister van Justitie en Veiligheid, het imago had om een goed resultaat neer te zetten op 22 november. Fractieleidster Sophie Hermans werd gepasseerd. Bij D'66 was de leegloop en de desinteresse om de lijst te trekken nog groter: minister Kaag en TK voorzitter Bergkamp kondigden in alle snelheid hun politiek vertrek aan. Daarom moest de dertiger Jetten, minister van Klimaat, de lijst aanvoeren.

Nog erger was de situatie bij het CDA. Daar ging zowat iedereen lopen en moest het onbekende kamerlid Bontenbal de lijst gaan leiden. Ondertussen was Pieter Omtzigt vertrokken uit het CDA, met veel geruzie. Maar de slimste was nog CDA-minister van Buitenlandse Zaken Hoekstra, die zich in de EU-Commissie liet benoemen. Want die post was vrijgekomen omdat Frans Timmermans terug de Haagse politiek kwam opzoeken als

lijsttrekker voor het kartel Pv/dA GroenLinks. Dit linkse blok dacht door het vertrek van Rutte, naar de eerste plaats op te stomen.

De campagne kwam traag op gang en het leek een diplomatisch loopgravengevecht. Maar in de maand voor de verkiezingen was het duidelijk dat het kiezersvolk vooral geïnteresseerd was in de thema's 'welvaart en migratie'. Hierin hadden zich al aardig wat partijen vergist! En laten we het maar zeggen: dit gaan ook de twee thema's worden bij onze verkiezingen van juni 2024!

Uitslag

De peilingen zaten er serieus naast en dat zeker ten aanzien van de PVV van Geert Wilders: de oude leermeester van Mark Rutte bij de VVD! Het resultaat is als volgt (in vergelijking met 2021):

PVV: 37 (+20)
Pv/dA GroenLinks: 25 (+8)
VVD: 24 (-10)
NSC: 20 (+20)
D'66: 9 (-15)
BBB: 7 (+6)
CDA: 5 (-10)
SP: 5 (-4)
SGP: 3 (sq)
CU: 3 (-2)
PDD: 3 (-3)
Denk: 3 (status quo)
Forum: 3 (-5)
VOLT: 2 (-1)
JA21: 1 (-2)

Analyse

Wat kunnen we uit deze uitslag leren? De PVV van Geert Wilders wordt de grootste

De grote overwinnaar van de Nederlandse verkiezingen: Geert Wilders (PVV). Maar kan hij Minister-President worden?

VVD-boegbeeld Dilan Yesilgoz wil Wilders enkel "gedogen". Om haar prijs op te drijven?

en verdubbelt meer dan zijn zetels. Een electorale afgang voor de VVD en D'66. Het linkse kartel wint wel, maar zuigt klein links leeg en die partijen verliezen samen meer dan het kartel wint. Waardoor links globaal een ook een zware verliezer is van deze verkiezing. Ook klein rechts met het Forum van Baudet en JA21 gingen onderuit in deze stembuslag. De optelsom van de PVV en de partij van Omtzigt (NSC) en de BBB is goed voor 64 Kamerzetels op 150. Liefst 54 zetels verschoven in deze verkiezing.

De uittredende regering Rutte IV gaat van 77 naar 41 zetels in de Tweede Kamer en wordt daarmee weggestemd. Het bestuur in lopende zaken wordt een uiterst moeilijke aangelegenheid met dit zetelaantal.

Maar vijf partijen (PVV, VVD, links kartel, NSC en D'66) behalen meer dan 5% van de stemmen en tien partijen behalen zetels met een lager percentage. Dit onderstreept het enorm verdeelde Nederlandse politieke landschap met een nationaal kiescollege zonder een kiesdrempel.

Regeringsvorming

In Nederland leidt de Tweede Kamer de regeringsvorming. Daarom kon de PVV de formatie op gang schieten. Door de vele kleine partijen zijn er in feite maar twee combinaties mogelijk. Ten eerste, de rechtse coalitie met de PVV, het NSC, de BBB en de VVD. Die komt uit op 88 zetels en dus een ruime meerderheid. Alleen één dag na de verkiezing stelde VVD-leidster Yesilgoz dat haar partij niet ging deelnemen aan een coalitie, een mogelijke gedoogsteun aan een rechts kabinet (PVV, BBB en NSC) ziet men wel zitten. De vraag

is waarom dat zij al zo vroeg in de formatie die zet doet? Is dat om de politieke prijs op te drijven of heeft dat te maken met de interne onenigheid binnen

de VVD over haar positie alsook de te volgen strategie? Even later stelde ook NSC-leider Omtzigt zijn eisen en legde een pakket 'no pasarán' voor aan Wilders. Onder meer zijn voorstellen om de Koran te verbieden en voor het realiseren van bepaalde partijvoorstellen buiten de Nederlandse Grondwet te treden. Het voordeel van deze verkiezing is wel dat er maar twee combinaties mogelijk zijn: het voorgaande of een minderheidsvariant daarvan versus de tweede mogelijkheid dat men de PVV opzij zet. Dit laatste houdt dan in dat Omtzigt en de VVD moeten gaan praten met het linkse kartel van Timmermans-Klaver en dat geeft 69 zetels op 150. Maar de BBB ziet dat niet zitten en dan is het de vraag of het NSC dit durft zonder BBB-leidster Caroline van der Plas mee te nemen? Bovendien moet men dan nog extra steun zoeken om aan een Tweede Kamer-meerderheid te geraken.

Dus lijkt de keuze van de Nederlandse kiezers toch de PVV met het NSC en de BBB alsook de VVD de combinatie te zijn. Onderzoek wijst ook uit dat een grote meerderheid van de VVD, de BBB en het NSC, de PVV verkiest boven het linkse kartel: Pv/dA GroenLinks.

Een bijkomende moeilijkheid is dat een nieuwe regering ook een meerderheid moet hebben in de Eerste Kamer van de Staten-Generaal. En wie wil er dan de 43ste Minister-President worden? Het is maar de vraag of Omtzigt alsook Wilders dat echt willen doen? Beiden kunnen ook

verkiezen om fractieleider te blijven en dat is een functie met zeer veel politieke macht in het Nederlandse systeem. Misschien wordt dat wel de wortel om de VVD in het bad te krijgen: het aanbieden van die functie van regeringsleider. Bovendien moet de volgende

NSC-leider Pieter Omtzigt wilde meer duidelijkheid van Wilders over bepaalde voorstellen uit het PVV-verkiezingsprogramma.

regering ook de voordracht doen om een Nederlander te nomineren voor het ambt van Secretaris-Generaal van de NAVO. Als dat de droom is van Mark Rutte, dan dient de VVD in de regering te blijven! Maar voor de volgende maanden maakt dat allemaal niet veel uit, Mark Rutte blijft het torentje bemannen in lopende zaken.

Als Nederland er niet uitgeraakt dan rest de nieuwe Tweede Kamer niets anders dan het volk opnieuw naar de stembus te roepen. Welke politieke partij, buiten de PVV met Geert Wilders, zit daarop te wachten?

Nederland is niet gerust in de regeringsformatie: een betoging tegen Wilders als premier!

Finland *versus* Moskou

door Lukas De Vos

Wie in het verborgene leeft, hoopt op rust. Maar zolang de natiestaten bestaan is dat vergeefse hoop. Er zijn landen die het geprobeerd hebben, Finland voorop. Daartoe gedwongen zelfs. In het verdrag met Moskou van 6 april 1948, dat omfloerst "Overeenkomst van Vriendschap, Samenwerking en Wederzijdse Bijstand" heette, werd bepaald hoe Finland zich moest gedragen als verplicht neutrale staat die uit het vaarwater van de grootmachten zou blijven. De facto leefde het uit de hand van Moskou

Finland onthield zich van wederopbouw na WOII (het Marshallplan) en weerde elke militaire toenadering tot het Westen. Integendeel, het moest instemmen met hulp als het tot een Duitse (of Amerikaanse) inval zou komen en zo nodig een beroep doen op Sovjetroepen. Maar het land behield wel zijn democratische structuur.

Verzet

Finland had op het einde van WO II de Duitse troepen bevochten en verjaagd, maar de lange samenwerking met nazi-Duitsland en de herovering van verloren gebied uit de Winteroorlog lag bijzonder slecht bij Stalin. Het land kende oorlogstribunalen en werd veroordeeld tot reusachtige schadevergoedingen aan Rusland, tot 2 % van het BBP. Dat werd in natura betaald, wat de ontwikkeling van de houtindustrie en de scheepsbouw later zeer ten goede kwam.

Maar president Juho Paasikivi stond ook onder sterke druk door geruchten over een linkse staatsgreep in 1948, net het jaar waarin de communisten een staatsgreep pleegden in Tsjechoslowakije, en het stelsel van satellietstaatjes van Moskou vorm had aangenomen. Van de weeromstuit

verloor de SKD de verkiezingen, en zouden de communisten in geen enkele regering meer opgenomen worden tot 1966. Niettemin ging de zelfcensuur ongeremd voort, de Finnen onderdrukten verbeteringen hun verzet. Opvolger van Paasikivi, Uhro Kekkonen (1956-1981), zou stilaan de blik meer naar het Westen wenden, toen de Europese Economische Gemeenschap snel de vruchten plukte van haar onderlinge samenwerking en marktvergroting. Finland sloot in 1972 zijn eerste handelsverdrag af met wat de EU zou worden. Terzijde: het werd ook waarnemer bij de Moskougelide Comecon in 1973.

Finland hamerde intussen op zijn vredesdividend, pleitte voor een kernvrij Scandinavië, zette in op elektronica en milieubeheer, en wierp zich, net als Zwitserland, op als een vrijhaven voor diplomatieke onderhandelingen. Het beste bewijs leverde de pas overleden (16 oktober) oudpresident Martti Ahtisaari (ik ben hem nog tegengekomen in zijn geliefde sauna, redelijk in overgewicht), die terecht de Nobelprijs voor de Vrede (2008) kreeg voor zijn bemiddelingen in Afrika, Joegoslavië, Noord-Ierland, Indonesië en het Midden-Oosten.

Sluitstuk

De toetreding tot de EU, samen met het ook al "geneutraliseerde" Oostenrijk, in 1995 was het sluitstuk van oostelijke inmenging, hoewel het land steeds afhankelijker werd van Russische energie. Ik herinner me nog hoe toenmalig regeringsleider Esko Aho van centrumrechts (KESK) altijd bereikbaar was voor een interview in Helsinki of Brussel in de jaren dat hij de toetreding met volle overtuiging voorbereidde (1991-1995). Nochtans waren het crisisjaren. Toch kon

De Finse grens met Rusland werd door de Finnen gesloten wegens de met opzet door de Russen georganiseerde uitdrijving van vluchtelingen uit Afrika en het Midden-Oosten.

hij door handig manoeuvreren de belangrijke, wantrouwige boerenbevolking overtuigen om het project voluit te steunen, zelfs met een strakke besparingspolitiek. Later, toen de Baltische Staten zich losmaakten van Moskou (1991), zag je nog de vruchten van zijn werk. Toen ik landde in Tallinn, geen maand na de onafhankelijkheid, viel me op hoe alle tankstations al door het Finse Nesté Oy waren overgenomen én bevoorraad. Hoe kort daarna iedereen met een Nokia rondliep en zelfs de regering zijn vergaderingen digitaal van thuis uit deed, Finse technologie.

Oplopende spanning

Finland integreerde zich snel én methodisch in de Unie, met zelfdiscipline (zeer ten ongerieve van Griekenland, bij voorbeeld, tijdens de bankencrisis) en overgave. Dat het land nu als spil fungeert in de open breuk tussen Moskou en Brussel is geen verrassing. Oekraïne was de trigger, de spanning loopt zo hoog op dat Finland zijn consulaat in Sint-Petersburg gewoon sloot op 1 oktober. Eerder dit najaar waren negen Russische diplomaten uitgewezen. Al sinds Ahtisaari dacht Finland over toetreding tot de NAVO. De oorlog in Oekraïne maakte steeds duidelijker dat de grenzen van de EU en de NAVO sterk onder druk komen.

Risiko's

Toetreding tot het Defensiegenootschap was dan ook "proactive risk management", zoals Henri Vanhalen, raadgever van de sinds 20 juni 2023 regerende, conservatieve NCP, het omschreef. En ex-premier Alexander Stubb (2014-2015) zei onomwonden: "Bedankt Poetin, eindelijk zijn we in de NAVO".

Die stap legde een reeks hedendaagse problemen bloot: de grensbewaking en het nieuw nationalisme in de EU; de nieuwe implicaties van de migratie; de rol van de NAVO zelf; de scenario's van Russische afdreiging; de energiepolitiek.

In omgekeerde volgorde.

De energiepolitiek van de EU is een wankel instrument, dat op termijn de Unie wel spreiding, vernieuwing en minder vervuiling kan opleveren. Maar of de boycot van Russisch gas en olie een geslaagde politieke zet was, staat te bezien. De wil om het tij te keren is er wel. De Russisch-Finse bouw van een Rosatom-kerncentrale aan de Westkust is afgelast sinds de inval in Oekraïne. Rusland wordt verantwoordelijk gehouden voor een groot lek in de onderzeese gaspijpleiding van Finland naar Estland begin oktober; en andere sabotage gebeurt verdoken: zo zou Moskou protesten financieren tegen de Finse interesse voor gaswinning uit schalie.

De Russische dreiging leidt tot wilde complotverhalen. Het meest verzochte is een inval op de Åland-eilanden in de Botnische Golf, zoals in de Noorse tv-reeks 'Okkupert'. Finland gaf Åland verregaande zelfstandigheid, zoals onderwijs en openbaar bestuur in het Zweeds, vrijstelling van dienstplicht, erkende neutraliteit, en verbod op legeraanwezigheid. Dat blijft ook zo

nu Finland in april toetrad tot de NAVO. IJzervreters vrezen natuurlijk dat de eilanden met Gotland volledige controle over de Oostzee kunnen geven. Moskou heeft in 1940 wel een consulaat mogen openen in Mariehamn om bewapening te kunnen verhinderen. Alleen zijn het nu de Russische duikboten die al lang de wateren onveilig maken.

Belgische bewaking

De Westerse bondgenoten hebben ook de handen vol met de grensverdediging van de weke hals in Europa. Al jaren patrouilleren gevechtsvliegtuigen langs de grenzen van het Balticum en Scandinavië. De beurt is op dit ogenblik aan Frankrijk en België. Niet zonder geregelde incidenten bij vaak

"Onaanvaardbare beïnvloeding om ons te verzwakken", liet premier Petteri Orpo zich ontvallen. "Vooral in de sociale zekerheid", voegde de 'Moscow Times' (20 november 2023) eraan toe.

Niet alleen Finland schiet in een kramp. Ook alle andere landen die grenzen aan Rusland zijn begonnen met de bouw van afsluitingen langs de grens, zowel aan de exclave Kaliningrad (Polen, Litouwen) als aan Rusland en Wit-Rusland (Polen, alle Baltische staten, Finland). De grens is immers uitgebreid voor de NAVO van 196 km (noordertip Noorwegen) over 428 km toen Polen toetrad en 1.233 km na opname van het Balticum tot nu 2.563 km met Finland erbij. Met het nare gevolg dat ingeweken Russen (net als in Narva, Estland)

hun familie over de grens niet meer kunnen bezoeken, en de klachten over discriminatie toenemen.

Dat de socialist Antti Lindtman nu voorstelt om bij elke grensinbreuk 100.000 euro te storten voor Oekraïne, is tekenend. Het officieel gelukkigste land ter wereld fronsst het voorhoofd. En niet alleen voor de PISA-uitslag of de hoge zelfmoordcijfers. Het gaat om de nachtmerries van de Winteroorlog.

De Finse premier Petteri Orpo: alleen goederenverkeer mag nog door.

bewuste schendingen van het luchtruim. Frontex, Europa's grensbewaking, wordt mee ingeschakeld en stuurt 50 grenswachten. Maar er zijn geniepiger inbreuken. Herhaaldelijk (zoals op 8 april vorig jaar) legde een cyberaanval de diensten van defensie en buitenlands beleid plat.

Ten slotte komen er maatregelen tegen de georganiseerde uitdrijving van vluchtelingen uit Afrika en het Midden-Oosten. Opgezet door Moskou. Van lieverlede heeft Finland alle acht bestaande grensposten afgesloten, als laatste de meest noordelijke bij Raja-Jooseppi in Lapland.

De Russische dreiging leidt tot wilde complotverhalen. Het meest verzochte is een inval op de Åland-eilanden.

Alexander De Croo schrijft een boek

door Maarten De Bousser,
voorzitter LVV

Schrijvende optimisten à la Steven Pinker en Rutger Bregman zeggen me niet zoveel. Van nature heb ik meer oog voor risico's dan voor opportuniteiten. Schrijvende sceptici à la Nassim Nicholas Taleb en Mark Spitznagel spreken me dan ook meer aan. Optimisten trekken zich op aan wat goed gaat, en focussen zich op de opportuniteiten die zich aandienen. Anderen hebben meer oog op de risico's en gevaren, en zien meer heil in organiseren van weerbaarheid en schokbestendigheid. Zelf behoor ik tot de laatste groep. En ook al voel ik in liberale kringen vaak de neiging om me daarvoor te moeten excuseren, hier ga ik het in de eerste plaats toch gewoon proberen uitleggen.

Optimism is a Moral Duty

Naast 'Het Einde van de Geschiedenis' van Fukuyama, is 'Optimism is a Moral Duty' van Karl Popper één van de clichés waar je in het liberale kringen mee platgeslagen wordt. U kan er gif op innemen, in elke speech wordt minstens 1 van de twee geciteerd. Even terzijde maar daarom niet minder interessant, zeker met het oog op de feestdagen: er is geen enkele aanwijzing dat Karl Popper deze woorden ooit uitgesproken heeft. Ga aan de feestdis gerust de weddenschap aan, u komt er gegarandeerd niet bekaaid vanaf.

Zelf heb ik nooit echt goed begrepen waarom optimisme een morele plicht zou moeten zijn. Voor beleidsmakers lijkt het adagium "hope for the best, prepare for the worst" me veel veiliger. Optimisten wijzen al jaren op de toegenomen veiligheid en de afname van gewapende conflicten. Maar hebben we daardoor de noodzakelijke investeringen in defensie niet links laten liggen? Dankzij een voortreffelijke gezondheidszorg werden

Waarom het beste (allicht) nog moet komen

Beste lezer, alvorens over te gaan tot de recensie van Alexander De Croo's nieuwste boek: 'Waarom het beste nog moet komen', moet ik toch wat bekennen. Liberalen horen dezer dagen optimist te zijn. Nu, hier knelt het schoentje. Ik ben immers zelf geen al te grote optimist. Ik zou me nu ook geen pessimist noemen, maar toch.

we door de jaren heen misschien wat overmoedig. Wanneer een pandemie zoals COVID uitbreekt, zit je vervolgens met de gebakken peren.

Begrijp me niet verkeerd: Liberalisme hoeft voor mij niet pessimistischer te zijn. Wel denk ik dat diversiteit noodzakelijk is. Als de balans doorslaat, leidt dat langs beide kanten hoogstwaarschijnlijk tot een hardnekkige inertie. Waarom investeren in grote voorraden munitie of mondmaskers, als alles toch steeds veiliger en beheersbaarder wordt? Waarom nog investeren in de groene transitie als het milieu toch al "naar de wuppe" is? U begrijpt me wel. In een gezonde samenwerking worden opportuniteiten gegrepen en risico's afgezwakt. Liberalisme laat zich niet op deze as definiëren, dat lijkt me duidelijk. Ik kan me vinden in de kernboodschap van het boek van Alexander De Croo. We moeten aan de slag, we mogen niet bij de pakken blijven zitten, en hebben absoluut geen tijd om tijd te verliezen. Lange regeringsonderhandelingen die blijven plakken in socialistische symboliek of nationalistische romantiek kunnen we missen als kiespijn. De Croo heeft gelijk dat we de voorbije tien jaar veel te veel tijd hebben verloren, en dat we moeten zoeken naar middelen om land en partij een versnelling hoger te laten schakelen.

Het Land

België kan veel meer dan de Belgen denken. Deze boodschap is de rode draad doorheen het boek. De lezer krijgt een rondleiding langsheen een karrenvracht aan bewonderenswaardige initiatieven en de al dan niet verborgen parels van het Belgische bedrijfsleven. Aan de hand van bedrijven als DEME, imec en John Cockerill poogt De Croo aan te tonen dat met samenwerking en het noodzakelijke geloof in eigen kunnen ook voor Belgen 'the sky' wel degelijk 'the limit' is. Ik kan alleen maar beamen dat België te veel troeven heeft om op te noemen, en dat

heel wat van onze bedrijven Champions League spelen. Men kan niet ontkennen dat in heel wat Belgische succesverhalen de overheid een cruciale rol heeft gespeeld. Denk bijvoorbeeld aan het VIB en imec, beide een voorbeeld van een constructieve samenwerking tussen de private en de publieke sector.

Maar als ik de rapporten van de OESO en de NBB lees, dan kan ik toch niet anders dan stellen dat er ons meerdere zwaarden boven het hoofd bengelen. De arbeidsmarkt moet dringend diepgaander hervormd worden, om over de pensioenen nog maar te zwijgen. Ook de fiscale hervormingen blijven keer op keer in de modder steken. We

kunnen het als liberalen niet uitgelegd blijven krijgen dat ondanks onze regeringsdeelname deze hervormingen niet volgen. "Zonder ons zou het nog magerder geweest zijn", klinkt het dan. Welnu, het wordt steeds duidelijker hoe de kiezer dat argument beoordeelt.

Positief is dat de deur voor een staatshervorming wordt opengezet. Open Vld moet inderdaad met een constructief verhaal komen over de staatsinrichting. De laatste decennia schoot dit immers wat alle kanten uit. De redenering dat het niet 'ons' thema is, schiet te kort. Als één van de weinige ideologieën hebben we alle troeven in handen om een verhaal dat werkt te formuleren. We hebben geen symbolen te verdedigen, en geen romantische idealen die ons belemmeren. Een overheid die op een efficiëntere manier haar kerntaken behartigt, dat moet het einddoel zijn.

De Partij

Het is opmerkelijk, maar ergens ook weer niet, dat het in een boek dat aandringt op samenwerken en streven naar excellentie niet over de eigen partij gaat. De liberale partij

kan nochtans veel leren van de in het boek aangehaalde voorbeelden. Voor mij was het door JONGVLD georganiseerd bezoek aan imec een echte eyeopener. De concurrentie in de wereld van de halfgeleiders is moordend. Bij imec wordt er dag en nacht, week in week

Door de schamele toestand van de partij komt de optimistische boodschap in het boek van Alexander De Croo niet geloofwaardig over. Een groep ruziemakers die elders pleit voor constructief samenwerken is gewoonweg niet serieus te nemen.

Premier Alexander De Croo bij zijn aankomst van de elfde "Stairs for Life – Stairs for Love 2023" in Brussel: "We moeten aan de slag, we mogen niet bij de pakken blijven zitten."

uit, gewerkt om aan de hoogste standaarden het beste resultaat te verwezenlijken. We leerden dat dergelijke cultuur noodzakelijk is om toonaangevend te blijven.

Bij dergelijke entiteiten steekt de partij redelijk bleek af. Open Vld heeft deze cultuur van excellentie niet. In vergelijking met de parels van de Belgische economie, doet de partij eerder denken aan een KMO uit de jaren zeventig. Nergens hoor je de ambitie om dé dominante politieke beweging van België te worden, de strategie en inhoudelijke krachtlijnen worden al te vaak tussen de soep en de patatten in de steigers gezet. Vandaag is de tolerantie voor middelmaat gewoonweg te hoog, het engagement te vrijblijvend.

“ Door de schamele toestand van de partij komt de optimistische boodschap in het boek van Alexander De Croo niet geloofwaardig over. ”

Er moet dringend een plan en een strategie komen om van de Open Vld opnieuw een ernstig te nemen politieke actor te maken.

LVV: "Engagez-vous"

We moeten in deze malaise ook kritisch voor onszelf durven zijn. Het liberale bouwwerk steunt op steeds minder schouders. Burgers die het liberale gedachtengoed genegen zijn, moeten dringend de handen uit de mouwen steken. Er wordt al te makkelijk op de partij geschoten, er zal echter ook engagement nodig zijn om de boel recht te trekken. De boodschap van dit boek kan

inspirerend werken. Waarom als liberalen niet proberen een toonaangevend project in de steiger te zetten?

Met het LVV gaan we alvast onze stinkende best doen. We zullen initiatieven blijven nemen om liberalen bij elkaar te brengen. We zullen inhoudelijke antwoorden pogen te formuleren op de meest prangende maatschappelijke vraagstukken. En we zullen op een constructieve manier proberen blijven wegen op de liberale beweging.

Daarom wil ik meegaan in de kerngedachte van het boek: "het beste moet nog komen". Maar dan gaan we ons als liberalen toch als de wiedeweerga moeten herpakken. We moeten verdiepen en verbreden. En de lat een heel pak hoger leggen. Laten we deze lat bijvoorbeeld leggen waar de toppers uit het boek zoals imec en het VIB ze leggen. Streven naar excellentie over de gehele lijn. Laten we er meteen aan beginnen.

Alexander De Croo, Waarom het beste nog moet komen, Pelckmans, Antwerpen, 2023, 22 euro (paperback), 14,99 (e-book).

Veiligheid als fundamenteel liberalistisch principe

door Visara SELIMI,
criminologe, Gangmaker, Open Vld-Aalst

In een tijd waarin veiligheid een centrale rol speelt op de politieke agenda, is het van cruciaal belang om de relatie tussen veiligheid en liberalisme te verkennen. Vaak wordt veiligheid beschouwd als een terrein dat vooral conservatieven aanspreekt, maar het zijn juist liberalen die een essentiële rol kunnen en moeten spelen in het waarborgen van een veilige samenleving.

Liberalisme, met zijn nadruk op individuele vrijheid en beperkte overheidsbemoediging, biedt een uniek perspectief op het verzoenen van veiligheid met de waarden van een open samenleving.

Beschermen individuele rechten

Het hart van het liberalisme ligt in het beschermen van individuele rechten. Deze rechten, zoals vrijheid van meningsuiting, privacy en eigendom, vormen de essentie van een samenleving waarin burgers autonoom hun leven kunnen leiden. Het is binnen dit kader dat veiligheid een cruciale rol begint te spelen. Een veilige samenleving is namelijk een voorwaarde voor het ten volle uitoefenen van deze rechten. Wanneer mensen zich bedreigd voelen, wordt de basis van individuele vrijheid aangetast. Het streven naar veiligheid en vrijheid binnen het liberalisme vloeien voort uit een diepgewortelde synergie. Veiligheid is geen doel op zich, maar eerder een middel om een vrije samenleving te waarborgen. Individuen kunnen hun vrijheden pas ten volle benutten als ze zich veilig voelen.

In 'The Road to Serfdom' waarschuwt Friedrich Hayek voor de gevaren van een overmatig geplande samenleving en pleit hij voor het behoud van individuele vrijheid als een middel om tirannie te voorkomen. Hoewel hij zich niet expliciet uitspreekt over veiligheid, impliceert zijn argumentatie dat een samenleving gebaseerd op liberale principes inherent veiliger is, omdat individuele vrijheid en beperkte overheidsinterventie de basis vormen voor een ordelijke en welvarende samenleving.

Rol van overheid

Terwijl liberalen pleiten voor beperkte overheidsbemoediging, erkennen ze dat het waarborgen van veiligheid een kerntaak van de overheid is. Het is van belang dat liberalen actief betrokken zijn bij het vormgeven van effectief en verantwoordelijk veiligheidsbeleid, om ervoor te zorgen dat de overheid haar rol op dit gebied vervult zonder de individuele vrijheden te

beknotten. De overheid moet rechtshandhaving en wetgeving effectief inzetten, waarbij een rechtvaardig en proportioneel rechtssysteem centraal staat. Het behoud van transparantie en verantwoording waarborgt het vertrouwen van burgers en voorkomt machtsmisbruik.

Verder pleiten liberalen voor innovatie beleidsvorming, waarbij moderne technologieën worden omarmd maar met aandacht voor privacy en vrijheden. Zo kan de overheid haar rol als beschermer van burgers vervullen, terwijl de principes van vrijheid en beperkte overheidsinterventie behouden blijven. Het is dan ook aan liberalen om actief bij te dragen aan een effectieve en gebalanceerde overheid binnen de fundamentele van het liberalisme.

Innovatie en vooruitgang

Een ander aspect waarin liberalisme en veiligheid nauw verbonden zijn, is de bevordering van innovatie en vooruitgang. Een veilige samenleving stimuleert een klimaat waarin mensen bereid zijn risico's te nemen en nieuwe ideeën te verkennen. Het vertrouwen dat voortkomt uit veiligheid bevordert economische groei en technologische vooruitgang, waardoor vooruitgang op alle facetten van het menselijk bestaan mogelijk wordt.

Inclusiviteit

Een veilige samenleving bevordert ook diversiteit en inclusiviteit, twee kernwaarden binnen het liberalisme. Liberalen streven naar gelijke kansen voor alle burgers, ongeacht hun achtergrond. Veiligheid is een voorwaarde voor mensen van diverse achtergronden om samen te leven, hun verschillen te omarmen en bij te dragen aan een maatschappij die gedijt op diversiteit.

Veilig en vrij

Bij wijze van conclusie: veiligheid is niet enkel het domein van conservatieven; het is een wezenlijk onderdeel van het liberale gedachtegoed. Liberalen dienen een leidende rol te spelen bij het vormgeven van een veilige samenleving die de individuele vrijheden en rechten koestert. Het is hoog tijd om veiligheid te omarmen als een fundamenteel liberalistisch principe. Door deze synergie te begrijpen en te omarmen, kunnen liberalen een duurzame bijdrage leveren aan een samenleving die zowel veilig als vrij is.